

T.C. YARGITAY
22. Hukuk Dairesi

Esas No. 2019/6714 İlgili Kanun/Madde:
Karar No. 2019/16489 6356 S. STK/14
Tarihi: 17/09/2019

- **SENDİKALARIN DEMOKRATİK İŞLEYİŞE ENGEL OLACAK TÜZÜK HÜKÜMLERİ KABUL EDEMEYECEĞİ**
- **OLAĞAN GENEL KURUL**
- **OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL İÇİN OBJEKTİF VE CİDDİ SEBEPLERİN OLMASININ GEREKMESİ**
- **ÖZETİ** Anayasanın 51. maddesi de aynı

doğrultudadır. Aynı maddenin son fıkrasında sendikaların yönetim ve işleyişlerinin demokrasi esaslarına

aykırı olamayacağı vurgulanmıştır.

Genel kurul sendikaların iradesini yansıtan nihai karar organıdır. Genel kurullar bakımından asıl olan ise

olağan genel kuruldur. Olağan genel kurul, kanunda ve daha kısa bir süre belirlenmesi koşuluyla

tüzükte öngörülen sürelerde düzenli olarak yapılmak zorunda olunan ve yapılması için herhangi bir

sebebin ortaya çıkması gerekli olmayan genel kuruldur. Olağanüstü genel kurul ise ancak genel kurulun

olağanüstü toplanmasını gerektirir nitelikte objektif ve ciddi sebeplerin bulunması halinde söz konusu

olan istisnai nitelikteki genel kuruldur.

DAVA TÜRÜ: GENEL KURUL İPTALİ

Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizen incelenmesi davacılar vekili tarafından istenilmekle, temyiz talebinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı İsteminin Özeti:

Davacılar vekili, davacıların devlete ait kamu hastaneleri, il ve ilçe sağlık müdürlükleri, aile sağlık merkezleri, halk sağlığı merkezleri, ... Tıp Fakültesi Hastanelerinde çalışan, Sağlık-Sen Sendikası'na üye kişiler olduklarını, sendikanın ... Şubesi'nin 5. Olağan Genel Kurulu'nu 20.09.2014 tarihinde yapma kararı aldığını, genel kurula katılacak delegeleri belirleyen delege seçimlerinin usulsüz olarak yapılması, üyelerin seçme ve seçilme haklarının adeta gaspedilmesi nedeni ile mahkemenin 2014/835, 846, 858, 859 ve 872 esas sırasına kayden tedbir talepli iptal davaları açtıklarını, o davalarda ileri sürdükleri gibi seçim kararı alındığında ve seçime başlandığında yürürlükte olan Ana Tüzük ve Seçim Yönetmeliği'ne uygun olarak yapılan delege adaylık başvurularının kabul edilmediğini, delege seçimlerine ilişkin ilanların yapılmadığını, bazı yerlerde yönetmeliğe uygun yapılmadığını, delege seçimlerinin iptali ile toplu olarak açılan mahkemenin 2014/796 esas sırasına kayden görülen davada ilanlara ilişkin kamera görüntülerinin toplandığını ancak henüz izlenmediğini, yürürlükteki seçim yönetmeliğinin üyelerden ve sendika genelinden gizlenerek usulsüz olarak değiştirildiğini, değişikliğin üyelere bildirilmediğini, seçimin ortasında yeni çıkarılan yönetmeliğe göre işlem yapılması talimatı verilerek hukuka aykırı işlemler yapıldığını, sendika üyelerinin seçme ve seçilme hakkının gaspedilmesi nedeni ile seçime katılımın %20-30'da kaldığını, delege seçimlerinin iptalinin istendiğini, bu nedenle bu şartlar altında genel kurulun yapılmasının hukuken doğru olmayacağını iddia ederek, Sendikanın 20.09.2014 tarihinde

... 5. Olağan Genel Kurulu'nun yapılması yönündeki almış olduğu genel yönetim kurulu kararının delege seçimine yönelik açılan davalar dikkate alınarak ihtiyati tedbir yolu ile durdurulmasına, akabinde bu davanın kabulü ile, 20.09.2014 tarihinde ... 5.Olağan Genel Kurulu'nun yapılmasına yönelik alınan Genel Yönetim Kurulu Kararının (Genel Kurulun yapılması halinde genel kurulun tüm sonuçları ile birlikte) iptaline, gerekirse bu dava dosyasının delege seçimlerinin iptaline ilişkin açılan ve delil olarak dayanılan dava dosyaları ile birleştirilmesine, karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı Sendika vekili, öncelikle davanın esasını çözecek nitelikte ihtiyati tedbir kararı verilemeyecek olması nedeni ile talebin reddi gerektiğini, usul açısından davanın Sendikanın genel merkezinin ...'da bulunması nedeni ile ...'da açılması gerektiğinden mahkemenin yetkisiz olduğunu; esas açısından ise davacıların amacının seçimleri şaibeli hale getirmek olduğunu, genel kurula ilişkin tüm ilan ve bilgilendirmelerin yapıldığını, genel kurulun da zamanın da yapıldığını, seçilen yönetimin mazbatalarını aldığını, seçime ilişkin tüm iş ve işlemlerin Tüzük ve Seçim Yönetmeliğine uygun olarak yürütülüp sonuçlandırıldığını, ilanların asılma ve indirme tutanaklarında 94 kişinin imzasının bulunduğunu, 230 kişinin bu ilanlara istinaden delege olmak için başvuruda bulunduğunu, ilan askı ve indirme tutanaklarının fotoğraflanarak kayıt altına alındığını, bu hususta ... TV'nin haber görüntülerinin de bulunduğunu, bu nedenle bu yöne ilişkin iddiaların asılsız ve hayatın olağan akışına aykırı olduğunu, bu konuda tanık dinletmek istemesinin ne kadar objektiflikten uzak olduğunu gösterdiğini, zaten ilan yolu ile bildirilen hususlarda istenen bilgi talebinin yerine getirilmemesinin seçimin gizlendiği anlamına gelmediğini beyanla davanın reddini istemiştir.

Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, konusuz kalan dava hakkında karar verilmesine yer olmadığı yönünde hüküm tesis edilmiştir.

Temyiz:

Kararı davacılar vekili temyiz etmiştir.

Gerekçe:

1-Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle kanuni gerektirici sebeplere göre davacının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2-6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun 2/1-ğ maddesinde sendikalar "İşçilerin veya işverenlerin çalışma ilişkilerinde, ortak ekonomik ve sosyal hak ve çıkarlarını korumak ve geliştirmek için en az yedi işçi veya işverenin bir araya gelerek bir işkolunda faaliyette bulunmak üzere oluşturdukları tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar" olarak tanımlanmıştır. Anayasanın 51. maddesi de aynı doğrultudadır. Aynı maddenin son fıkrasında sendikaların yönetim ve işleyişlerinin demokrasi esaslarına

aykırı olamayacağı vurgulanmıştır.

Genel kurul sendikaların iradesini yansıtan nihai karar organıdır. Genel kurullar bakımından asıl olan ise olağan genel kuruldur. Olağan genel kurul, kanunda ve daha kısa bir süre belirlenmesi koşuluyla tüzükte öngörülen sürelerde düzenli olarak yapılmak zorunda olunan ve yapılması için herhangi bir sebebin ortaya çıkması gerekli olmayan genel kuruldur. Olağanüstü genel kurul ise ancak genel kurulun olağanüstü toplanmasını gerektiren nitelikte objektif ve ciddi sebeplerin bulunması halinde söz konusu olan istisnai nitelikteki genel kuruldur.

6356 sayılı Kanun'un 12. maddesinin ikinci fıkrasına göre "Olağan genel kurul en geç dört yılda bir toplanır." 4688 sayılı Kanun'un 10. maddesinin ikinci fıkrası da aynı yöndedir.

Somut uyuşmazlıkta Mahkemece davanın kabulü ile "Sağlık Sen Sendikası ... Şubesinin 5. Olağan Genel Kuruluna dair kararın tüm prosedür ve sonuçları ile iptaline" dair verilen 21/09/2017 tarihli karar Dairemizin 18/10/2018 tarihli ilâmıyla "sadece davalı sendika ... şubesinin 20.09.2014 tarihinde icra edilen 5. olağan genel kurulunun tüm sonuçları ile birlikte iptaline karar verilmesi ve fazlaya dair istemin reddine karar verilmesi" gerektiği gerekçesiyle bozulmuştur.

Mahkemece bozma ilâmına uyulmasına karar verilmiş ise de, davalı sendika ... şubesinin 6. olağan genel kurulunun icra edilmesi sebebiyle konusuz kalan dava hakkına karar verilmesine yer olmadığına dair hüküm tesis edilmiştir.

Belirtmek gerekir ki, sendikalar tarafından icra edilen her genel kurul birbirinden farklı hukuki neticeler doğurduğundan, yargılama sürecinin devamı sırasında yeni bir olağan genel kurulun icra edilmesi, eldeki davanın konusuz kalmasına sebebiyet vermez.

Açıklanan maddi ve hukuki olgular karşısında ve ayrıca bozma ilâmına uyulmasına karar verildiğinden, mahkemece sadece davalı sendika ... şubesinin 20/09/2014 tarihinde icra edilen 5. olağan genel kurulunun tüm sonuçları ile birlikte iptaline karar verilmesi ve fazlaya dair istemin reddine karar verilmesi gerekirken, yanılığılı değerlendirme ile yazılı şekilde hüküm tesisi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

Sonuç:

Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebeplerle BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgililere iadesine, 17/09/2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.